

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA

KURSU UMIEJĘTOŚCI ZAWODOWYCH

BPO.02.5. Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie

w zakresie kwalifikacji

BPO.02. Ochrona osób i mienia

wyodrębnionej w zawodzie

technik ochrony fizycznej osób i mienia 541315

Branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO)

Autorzy: dr Służalska Beata, dr Służalski Jarosław

Recenzenci:

Recenzent 1 - nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego dr Ludmiła Walaszczyk

Recenzent 2 - przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu dr Krzysztof Symela

Ekspert: mgr Leszek Stanisław Lesiński

Polska Rama Kwalifikacji- 4

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Małopolska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH BPO.02.5. Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie

1 Wprowadzenie	6
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych – Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie	10
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 7, 8	10
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	10
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	10
3. Cele kształcenia KUZ	10
4. Programy poszczególnych zajęć	11
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	11
4.1.1. Cele ogólne przedmiotu	11
4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu	11
4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	11
4.1.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	13
4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Techniki interwencyjne i samoobrona	15
4.2.1. Cele ogólne przedmiotu	15
4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu	15
4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	15
4.2.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	17
4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Wyszukanie strzeleckie	19
4.3.1. Cele ogólne przedmiotu	19
4.3.2. Cele szczegółowe przedmiotu	19
4.3.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	19
4.3.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	20
5. Ewaluacja programu KUZ	22
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	23
6.1. Wykaz literatury	23
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	24
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	25
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	25

9. Załączniki	26
9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów	26
9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom	28
9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału	31

1 Wprowadzenie

Kurs umiejętności zawodowych jest krótką formą kształcenia zawodowego z zakresu wybranych zagadnień podstawy programowej kształcenia w zawodach, w zakresie jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji.

Od 1 września 2020 r. kształcenie na kursach umiejętności zawodowych, odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający:

- podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych.

Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, może być zwolniona z zajęć, które były już prowadzone w ramach ukończonego kursu umiejętności zawodowych.

Zwolnienie następuje po złożeniu wniosku przez zainteresowanego słuchacza i przedłożonego zaświadczenia o ukończeniu kursu. Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe zdobywanie kwalifikacji poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych i możliwości zaliczenia efektów takiego kształcenia przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej.

Kursy umiejętności zawodowych mogą być organizowane i prowadzone przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Możliwe formy kształcenia na kursie umiejętności zawodowych zgodnie to:

- dzienna – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu;
- stacjonarna – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaoczna – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Kurs umiejętności zawodowych prowadzony w formie zaocznej trwa nie mniej, niż 65% minimalnej liczby godzin na kształcenia zawodowego w danej jednostce efektów kształcenia w kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;

- bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Podmioty prowadzące kursy umiejętności zawodowych są obowiązane zorganizować szkolenie dla słuchaczy lub uczestników przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dotyczące metod i zasad kształcenia oraz obsługi wykorzystywanego oprogramowania.

Zaliczenie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego, wskazuje na możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych w kwalifikacji BPO.02. Ochrona osób i mienia.

Słuchaczem kursu umiejętności zawodowych może być osoba pełnoletnia posiadająca wykształcenie średnie. Program kursu umiejętności zawodowego ma strukturę przedmiotową o spiralnym układzie treści, gdzie materiał nauczania ułożony został od najprostszych treści po bardziej złożone. Dodatkowo umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku, aby je poszerzyć w celu kształtowania umiejętności wykonania czynności związanych z realizacją zadań zawodowych. Ponadto taki układ treści utrwała poznane wcześniej informacje a treści korelują ze sobą w ramach przedmiotów i są realizowane w postaci kształcenia teoretycznego oraz praktycznego.

Kurs umiejętności zawodowych Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, pozwoli, stosunkowo szybko na zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu realizowanych efektów. Zazwyczaj na tak krótką formę kształcenia, decydują się osoby, które interesuje etapowe uzyskiwanie i potwierdzanie kwalifikacji. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie w trakcie pracy zawodowej.

W treści programu jest wskazany główny cel kursu (zadanie zawodowe, do wykonywania którego powinien być przygotowany absolwent kursu), a także wyszczególniono cele ogólne i cele szczegółowe kształcenia. Kurs umiejętności zawodowych Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie trwa 386 godzin.

Celem kształcenia na kursie umiejętności zawodowych jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej, zwłaszcza w aspekcie zapewniania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie. Absolwent powinien być przygotowany do uzyskania niezbędnych uprawnień zawodowych i kompetencji personalno społecznych w przedmiotowym zakresie. Kształcenie zogniskowane zostało na realizacji następujących:

Celów ogólnych

- organizowanie i realizowanie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie
- uzyskanie umiejętności w zakresie samoobrony i technik interwencyjnych
- posługiwanie się bronią palną bojową w czasie pełnienia zadań ochrony osób i mienia

Celów szczegółowych

- dobieranie form ochrony w oparciu o analizę zagrożeń obszarów, obiektów i urządzeń

- identyfikowanie obowiązków i uprawnień pracowników ochrony fizycznej w granicach obszarów chronionych
- charakteryzowanie wewnętrznych służb ochrony
- stosowanie technik interwencyjnych
- wykorzystywanie technik samoobrony w sytuacjach zagrożenia
- współpracowanie w celu skutecznej i bezpiecznej interwencji
- stosowanie przepisów prawa regulujących zasady użycia i wykorzystania broni palnej
- opisanie zasad bezpiecznego posługiwania się bronią palną
- stosowanie technik posługiwania się bronią palną
- używanie oraz wykorzystywanie broni palnej

Program nauczania realizowany na kursie umiejętności zawodowych określa:

- ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, a także cele kształcenia,
- efekty kształcenia i kryteria weryfikacji tych efektów,
- warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którym została wyodrębniona dana kwalifikacja,
- minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie w ramach danej kwalifikacji.

Wszystkie części programu nauczania są elementami podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, właściwymi dla danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Część efektów kształcenia może być realizowana w formie kształcenia na odległość. Efekty tak realizowane mają, w przeważającej części, charakter teoretyczny. Na podstawie analizy podstawy programowej kształcenia zawodowego oraz możliwości i potrzeb słuchacza, efekty te określa nauczyciel prowadzący zajęcia.

Ważnym celem kształcenia jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na rynku pracy, nabycia poszukiwanych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki należy oprzeć na wynikach badań prowadzonych przez instytuty analizujące rynek pracy w Polsce. Szczególnie istotne, w zakresie ewolucji rynku pracy, okazują się coroczne obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej o zawodach potrzebnych na rynku pracy. Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wykaz potrzebnych zawodów, podawane są w drodze obwieszczenia do 1 lutego każdego roku w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla każdego województwa.

Wymagania wstępne dla słuchaczy

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być:

- osoby dorosłe, które spełniły obowiązek szkolny;

oraz w uzasadnionych przypadkach inne osoby, które spełniają poniższe warunki:

- osoby niepełnoletnie, które ukończyły gimnazjum, mają skończone 15 lat, ale ze względów zdrowotnych lub spowodowanych sytuacją życiową nie mogą podjąć nauki w szkole ponadgimnazjalnej;
- osoby spełniające warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie przypadków, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz.U. 2017 poz. 1562 z późn. zm.).

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego nie wskazuje szczególnych wymagań wstępnych dla uczestników kursu w zakresie kwalifikacji BPO.02. Ochrona osób i mienia.

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być osoby posiadająca zaświadczenie od lekarza o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniona jest dana kwalifikacja.

Współpraca przy opracowaniu programu

Program kursu umiejętności zawodowych został opracowany we współpracy ze szkołami branży ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia z województwa lubelskiego oraz małopolskiego.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Dla poszczególnych przedmiotów oraz działów programowych proponowane formy i zakres współpracy w pracodawcami są uzależnione od specyfiki zajęć edukacyjnych oraz wymagań podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie kwalifikacji.

W zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych proponowane formy i zakres współpracy to:

- konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia;
- współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu;
- realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu;
- doposażanie pracowni i warsztatów szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne;

ponadto w zakresie kształcenia praktycznego optymalna forma i zakres współpracy to:

- realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych – Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia - tabela 7, 8

Tabela 7. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 8. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe – tabela 9

Tabela 9. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału (np. w przypadku kształcenia modułowego)

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 1 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin zajęć	Uwagi o realizacji
Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń.	264	Kształcenie teoretyczne i praktyczne
Wyszkolenie strzeleckie	42	Kształcenie praktyczne
Techniki interwencyjne i samoobrona	80	Kształcenie praktyczne

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- organizowanie i realizowanie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie
- uzyskanie umiejętności w zakresie samoobrony i technik interwencyjnych
- posługiwanie się bronią palną bojową w czasie pełnienia zadań ochrony osób i mienia

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń

4.1.1. Cele ogólne przedmiotu

- organizowanie i realizowanie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie

4.1.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- dobieranie form ochrony w oparciu o analizę zagrożeń obszarów, obiektów i urządzeń
- identyfikowanie obowiązków i uprawnień pracowników ochrony fizycznej w granicach obszarów chronionych
- charakteryzowanie wewnętrznych służb ochrony

4.1.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 2 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział I Zagrożenia i formy ochrony obszarów, obiektów i urządzeń	Temat 1 Formy ochrony fizycznej*	60	- wskazać kategorie chronionych obiektów, obszary i urządzenia (ważne dla obronności, bezpieczeństwa publicznego itp.) - identyfikować obiekty, obszary i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie (obiekty wojskowe, zakłady produkcji specjalnej itp.) - rozróżnić formy ochrony fizycznej (ochrona stała, doraźna, konwojowanie, dozór sygnałów alarmowych) - obliczyć niezbędny stan osobowy pracowników ochrony fizycznej obszaru, obiektu i urządzenia - wyznaczyć miejsca pełnienia służby dla pracownika ochrony fizycznej
	Temat 2 Zagrożenia chronionych obszarów, obiektów i urządzeń*	30	- klasyfikować zagrożenia obiektu - rozpoznać zagrożenia naturalne i wynikające z działalności człowieka - ocenić ryzyko wystąpienia zagrożeń w zależności od rodzaju chronionych obszarów, obiektów

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			i urzędów
Dział II Obowiązki i uprawnienia pracowników ochrony fizycznej w granicach chronionych obszarów, obiektów i urzędów	Temat 3 Zadania pracowników ochrony*	30	- wymienić zadania pracowników ochrony fizycznej w granicach chronionych obszarów, obiektów i urzędów -wyznaczyć strefy ochrony mienia (np. wewnętrzna, zewnętrzna, peryferyjna) - dobierać zadania dla pracowników ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu, stosownie do posiadanych uprawnień i zajmowanego stanowiska
	Temat 4 Wymagania kwalifikacyjne, obowiązki i uprawnienia pracowników ochrony fizycznej*	40	- wymienić obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej - wymienić minimalne wymagania dotyczące kwalifikacji pracownika ochrony fizycznej - wskazać zakres odpowiedzialności pracownika ochrony fizycznej za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków
	Temat 5 Środki przymusu bezpośredniego w działaniach ochronnych*	50	- określić czynności poprzedzające użycie środków przymusu bezpośredniego - określić zasady stosowania środków przymusu bezpośredniego - określić czynności następujące po użyciu środków przymusu bezpośredniego - określić czynności następujące po wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego -wymieniać normy etyczne związane z wykonywaniem zadań zawodowych - stosować zasady etyczne związane z użyciem i wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego (zasada humanitaryzmu, asekuracji itp.) -dokonać oceny podejmowanych zadań zawodowych w kontekście przestrzegania norm moralnych
	Temat 6 Reagowanie na zagrożenia chronionych obszarów, obiektów i urzędów*	42	- określić obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej w reakcji na zaistniałe zagrożenia mienia -współpracować z innymi pracownikami przy wypracowywaniu opcji działania - określić możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenie (perswazja, stopniowanie środków przymusu bezpośredniego itp.) - stosować zasady wyłączeń podmiotowych --określać nietypowe sytuacje, jakie mogą wynikać w czasie działania pracowników ochrony -wskazać zgodne z prawem rozwiązania alternatywne - określić zadania głównych formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w sytuacji zagrożenia terrorystycznego - określić zasady zabezpieczenia miejsca zdarzenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział III Wewnętrzne służby ochrony	Temat 7 Zasady tworzenia i organizowania wewnętrznych służb ochrony*	10	<ul style="list-style-type: none"> - dobierać odpowiednie procedury w przypadku ewakuacji z miejsca zagrożenia - charakteryzować zasady i tryb powoływania wewnętrznych służb ochrony - rozpoznać strukturę organizacyjną i zasady działania wewnętrznych służb ochrony - rozpoznać umiejętności i zakres wiedzy niezbędny w realizacji zadań pracownika ochrony fizycznej - określać zadania związane z decyzjami, jakie mogą być konieczne w trakcie wykonywania zadań przez zespół np. decyzja o zmianie trasy jazdy zespołu konwojowego ze względu na zidentyfikowane zagrożenie - określić uzbrojenie, wyposażenie i umundurowanie pracowników wewnętrznych służb ochrony - określić zasady nadzoru nad wewnętrznymi służbami ochrony - scharakteryzować dokumentację prowadzoną w ramach wewnętrznych służb ochrony - planować cykl rozwoju zawodowego stosownie do planów zawodowych - rozróżniać kwalifikacje i predyspozycje niezbędne lub wskazane przy realizacji zadania
Razem		262	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.1.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności organizowania i realizowania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Możliwość kształcenia na odległość w zajęciach praktycznych w wybranych efektach kształcenia można oprzeć w części np. na filmach instruktażowych, schematach procedur.

Propozycje metod nauczania

Przedmiot wymaga stosowania praktycznych i problemowych metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem metody przypadków, metody projektów, ćwiczeń i wykładu konwersatoryjnego lub problemowego. Wskazane są też metody eksponujące np. filmy instruktażowe. O doborze metod decydują cele zajęć oraz potrzeby słuchaczy/uczestników i predyspozycje uczącego. Możliwość kształcenia na odległość w zajęciach praktycznych w wybranych efektach kształcenia można oprzeć w części np. na filmach instruktażowych czy schematach procedur.

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracownia ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,
- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny. Niektóre efekty kształcenia wskazane do realizacji w mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Weryfikowanie efektów kształcenia powinno być dokonywane poprzez obserwację słuchaczy/uczestników podczas realizacji ćwiczeń oraz test. Ocenie powinna podlegać zawartość merytoryczna - wiedza z zakresu obowiązków i uprawnień pracowników ochrony fizycznej, powoływania i funkcjonowania wewnętrznych służb ochrony w granicach obszarów chronionych oraz umiejętności doboru form ochrony w oparciu o zagrożenia obszarów, obiektów i urządzeń. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika możliwe są do wykorzystania również przy sprawdzaniu efektów kształcenia realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. Niektóre efekty kształcenia wskazane do realizacji w mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Techniki interwencyjne i samoobrona

4.2.1. Cele ogólne przedmiotu

- uzyskanie umiejętności w zakresie samoobrony i technik interwencyjnych

4.2.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- stosowanie technik interwencyjnych
- wykorzystywanie technik samoobrony w sytuacjach zagrożenia
- współpracowanie w celu skutecznej i bezpiecznej interwencji

4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział I Techniki interwencyjne	Temat 1 Zasady stosowania technik interwencyjnych*	5	<ul style="list-style-type: none"> - dobierać algorytmy postępowania podczas zaistniałych zagrożeń mienia z wykorzystaniem technik interwencyjnych - łączyć zgodnie z prawem, różne środki przymusu bezpośredniego w celu eliminacji zagrożeń i przeprowadzenia skutecznej interwencji
	Temat 2 Wybrane techniki interwencyjne	35	<ul style="list-style-type: none"> - wykonać podstawowe techniki z użyciem i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego w postaci np.: pałki służbowej, kajdanek, siły fizycznej - wykonać podstawowe techniki usuwania z pojazdu osoby stawiającej czynny opór - wykonać podstawowe techniki obrona przed atakami nożem lub niebezpiecznym przedmiotem (np. broń palna) - dobrać techniki interwencyjne i samoobrony zgodnie z stosownie do zaistniałego zagrożenia - asekurować współpracownika podczas podejmowanych interwencji - dobrać procedury do zadania zawodowego - określić zadania dla pracowników ochrony wynikające z procedury - wykonać zaawansowane techniki użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego w sytuacjach nadzwyczajnych - wykonać zaawansowane techniki usuwania z pojazdu osoby stanowiącej bezpośrednie zagrożenie - wykonać zaawansowane techniki obrona przed atakami nożem lub niebezpiecznym przedmiotem (np. broń palna) - zastosować wybrane techniki interwencyjne i samoobrony zgodnie z zaistniałym zagrożeniem - współdziałać z pracownikami ochrony w nietypowych sytuacjach taktycznych z wykorzystaniem sprawdzonych technik interwencyjnych - analizować działania podejmowane przez pracowników ochrony - korygować działania podejmowane przez pracowników ochrony - organizować działania ochronne stosownie do zaistniałych zagrożeń, kierując się kryteriami bezpieczeństwa mienia i osób - określić dopuszczalne ryzyko działania z użyciem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej stosownie do zaistniałego zagrożenia i sytuacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział II Samoobrona	Temat 3 Elementy samoobrony	5	<ul style="list-style-type: none"> - dobierać techniki samoobrony stosownie do zaistniałej sytuacji - łączyć różne techniki obronny w celu skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego ataki
	Temat 4 Wybrane techniki obronne	35	<ul style="list-style-type: none"> - zastosować podstawowe postawy i metody poruszania się w walce - zastosować podstawowe techniki wyprowadzania uderzeń i kopnięć oraz sposoby ich blokowania - wykonać podstawowe pady i przewroty w walce wręcz - wykonać podstawowe techniki sprowadzania do parteru z wykorzystaniem: podcięć, chwytów za głowę lub nogi - wykonać podstawowe dźwignie transportowe - wykonać podstawowe techniki uwalniania się z chwytów, obchwytów i duszeń - zastosować techniki obezwładniania z wykorzystaniem głównych miejsc wrażliwych na ciele agresora - zastosować zaawansowane techniki wyprowadzania uderzeń i kopnięć oraz sposoby ich blokowania - wykonać zaawansowane techniki sprowadzania do parteru z wykorzystaniem: podcięć, chwytów za głowę lub nogi - wykonać zaawansowane chwytów transportowe – dźwignie na stawy kończyn górnych - wykonać zaawansowane techniki uwalniania się z chwytów, obchwytów i duszeń - zastosować techniki obezwładniania z wykorzystaniem miejsc wrażliwych na ciele człowieka
Razem		80	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.2.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia, przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności w zakresie samoobrony i technik interwencyjnych.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Możliwość kształcenia na odległość w zajęciach praktycznych w wybranych efektach kształcenia można oprzeć w części np. na filmach instruktażowych, schematach procedur.

Propozycje metod nauczania

Przedmiot wymaga stosowania praktycznych i problemowych metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem ćwiczeń, pokazu z objaśnieniem i inscenizacji. Wskazane są też metody eksponujące np. filmy instruktażowe. O doborze metod decydują cele zajęć oraz poziom sprawności słuchaczy/uczestników oraz predyspozycje uczącego. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracowni samoobrony i technik interwencyjnych wyposażonej w:

- matę do nauki samoobrony i technik interwencyjnych oraz stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej,
- środki przymusu bezpośredniego,
- atrapy broni palnej i niebezpiecznych przedmiotów,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej samoobrony i technik interwencyjnych.

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych oraz wywiad indywidualny. Niektóre efekty kształcenia wskazane do realizacji w mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Weryfikowanie efektów kształcenia powinno być dokonywane poprzez obserwację słuchaczy/uczestników podczas realizacji ćwiczeń. Ocenie powinna podlegać zawartość merytoryczna - wiedza z zakresu stosowania technik interwencyjnych oraz umiejętności wykorzystania samoobrony w sytuacji zagrożenia i współpracy w celu skutecznej

interwencji. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Niektóre efekty kształcenia wskazane do realizacji w mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Wyszkolenie strzeleckie

4.3.1. Cele ogólne przedmiotu

- posługiwanie się bronią palną bojową w czasie pełnienia zadań ochrony osób i mienia

4.3.2. Cele szczegółowe przedmiotu

- stosowanie przepisów prawa regulujących zasady użycia i wykorzystania broni palnej
- opisanie zasad bezpiecznego posługiwanie się bronią palną
- stosowanie technik posługiwanie się bronią palną
- używanie oraz wykorzystywanie broni palnej

4.3.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 4 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
Dział I Teoretyczno-prawne podstawy posługiwanie się bronią palną	Temat 1 Teoria zasad stosowania broni palnej*	10	<ul style="list-style-type: none"> - określić czynności poprzedzające użycie lub wykorzystanie broni palnej - określić czynności następujące po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej - rozpoznać elementy broni palnej i zasady jej działania - dobierać broń palną stosownie do realizowanego zadania - wskazać przypadki użycia i wykorzystania broni palnej - opisać zasady bezpieczeństwa na strzelnicach - opisać zasady bezpiecznego obchodzenia się z pistoletem, rewolwerem, pistoletem maszynowym, karabinkiem oraz strzelbą gładkolufową. - rozróżnić elementy balistyki wewnętrznej i zewnętrznej,

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych (wynikają z efektów kształcenia określonych w podstawie programowej – czynności nauczyciela)	Liczba godz.	Wymagania programowe (uwzględniają kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej)
			<ul style="list-style-type: none"> - określić zasady celowania i teorii strzału - opisać budowę i zasady działania broni palnej: pistoletu, rewolweru, pistoletu maszynowego, karabinka oraz strzelby gładkolufowej - złożyć i rozłożyć wybrane egzemplarze broni palnej
Dział II Posługiwanie się bronią palną	Temat 2 Praktyczne stosowanie broni palnej	32	<ul style="list-style-type: none"> - opisać zasady celowania i teorii strzału - scharakteryzować podstawowe postawy strzeleckie - omówić ładowanie i rozładowanie broni i magazynków - omówić techniki strzelania - zaprezentować techniki sięgania po broń palną - dobrać procedury do zadania zawodowego - określić zadania dla pracowników ochrony wynikające z procedury. - wskazać zasady doboru broni palnej do zadania realizowanego przez pracownika ochrony fizycznej - wykonać strzelanie z broni palnej bojowej - zademonstrować rozkładanie i składania podstawowych rodzajów broni palnej krótkiej, długiej i strzelby gładkolufowej - zademonstrować zasady czyszczenia i konserwacji broni palnej - analizować działania podejmowane przez pracowników ochrony - korygować działania podejmowane przez pracowników ochrony - organizować działania ochronne stosownie do zaistniałych zagrożeń, kierując się kryteriami bezpieczeństwa mienia i osób - określić dopuszczalne ryzyko działania z użyciem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej stosownie do zaistniałego zagrożenia i sytuacji
Razem		42	

Gwiazdą zaznaczono treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.3.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Zaplanowane do osiągnięcia cele ogólne i szczegółowe kształcenia, przygotowują słuchacza/uczestnika do wykonywania zadań zawodowych wyodrębnionych w kwalifikacji. Należy kształtować umiejętności uzyskanie umiejętności w zakresie posługiwanie się bronią palną bojową w czasie pełnienia zadań ochrony osób i mienia.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Możliwość kształcenia na odległość w zajęciach praktycznych w wybranych efektach kształcenia można oprzeć w części np. na filmach instruktażowych, schematach procedur.

Propozycje metod nauczania

Przedmiot wymaga stosowania praktycznych i problemowych metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem ćwiczeń, pokazu z objaśnieniem i inscenizacji. Wskazane są też metody eksponujące np. filmy instruktażowe. O doborze metod decydują cele zajęć oraz poziom sprawności słuchaczy/uczestników i predyspozycje uczącego. Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Obudowa dydaktyczna

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracowni wyszkolenia strzeleckiego wyposażonej w:

- instrukcje określające zasady organizacji i warunki bezpieczeństwa strzelania,
- trenażery komputerowe, egzemplarze ćwiczebne broni palnej dozwolonej dla pracowników ochrony, a także imitacji broni palnej i amunicji,
- instrukcje strzelań, wzory tarcz i figur strzelniczych,
- tablice poglądowe dotyczące zasad bezpiecznego postępowania podczas użycia i wykorzystania broni palnej,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej wyszkolenia strzeleckiego

oraz

- strzelniczy (jedno stanowisko strzeleckie dla jednego uczestnika).

Zastosowanie metod podających możliwe z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (np. spotkania on-line, webinary, e-podręczniki, materiały opracowane w postaci elektronicznej).

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: grupowo i indywidualnie. Należy dostosowywać warunki, środki, metody i formy kształcenia do potrzeb i możliwości słuchacza/uczestnika np. różnicować tempo pracy, podawać polecenia w prostszej formie, często odwoływać się do konkretnych przykładów, odrębnie instruować, upraszczać formy przekazu. Jako metody ewaluacji można wykorzystać obserwację bieżącą uczestników podczas zajęć dydaktycznych oraz wywiad indywidualny. Niektóre efekty kształcenia wskazane do realizacji w mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Weryfikowanie efektów kształcenia powinno być dokonywane poprzez obserwację słuchaczy/uczestników podczas realizacji ćwiczeń. Ocenie powinna podlegać zawartość merytoryczna - wiedza z zakresu przepisów prawa regulująca zasady użycia i wykorzystania broni palnej oraz umiejętności bezpiecznego użycia i wykorzystania broni palnej. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Niektóre efekty kształcenia wskazane do realizacji w mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie kształcenia na odległość.

5. Ewaluacja programu KUZ

Tabela 5. Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
5) reaguje na zaistniałe zagrożenia mienia(ek)	1)określa obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej w reakcji na zaistniałe zagrożenia mienia 2)dobiera algorytmy postępowania podczas zaistniałych zagrożeń mienia 3)określa możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenie	obserwacja bieżąca uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.	W czasie i po zakończeniu kursu.
6) rozróżnia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej(ek)	1)wymienia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej 2)wymienia minimalne wymagania dotyczące kwalifikacji pracownika ochrony fizycznej	obserwacja bieżąca uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.	W czasie i po zakończeniu kursu.
7) stosuje, zgodnie przepisami prawa, środki przymusu bezpośredniego(ek)	1)określa czynności poprzedzające użycie środków przymusu bezpośredniego 2)określa zasady wykorzystania środków przymusu bezpośredniego 3)określa czynności następujące po użyciu środków przymusu bezpośredniego	obserwacja bieżąca uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.	W czasie i po zakończeniu kursu.

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	4) określa czynności następujące po wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego		
8) stosuje broń palną zgodnie przepisami prawa: a) opisuje zasady bezpiecznego posługiwania się bronią palną b) opisuje techniki posługiwania się bronią palną c) posługuje się bronią palną w działaniach ochronnych(ek)	1) określa czynności poprzedzające użycie lub wykorzystanie broni palnej 2) określa czynności następujące po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej 3) rozpoznaje elementy broni palnej i zasady jej działania 4) dobiera broń palną stosownie do realizowanego zadania 5) rozróżnia elementy balistyki wewnętrznej i zewnętrznej, zasady celowania i teorii strzału	obserwacja bieżąca uczestników podczas zajęć dydaktycznych, opracowane przez słuchaczy/uczestników wytwory i dokumenty oraz wywiad indywidualny.	W czasie i po zakończeniu kursu.

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych oraz akty wykonawcze
- 2) Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia oraz akty wykonawcze
- 3) Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej
- 4) Borowicz Z., Ochrona osób i mienia podręcznik dla techników ochrony fizycznej osób i mienia oraz innych kwalifikowanych pracowników ochrony, Toruń 2018
- 5) Chałubińska-Jentkiewicz K., Kurek J., Ustawa o ochronie osób i mienia Komentarz 2020
- 6) Drozd k., Bezpieczeństwo imprez masowych. Leksykon, Baobab 2019
- 7) Drózd M., Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych. Komentarz, Beck 2020
- 8) Jurgilewicz M., Środki przymusu bezpośredniego i broń palna, Editions 2015
- 9) Kąkol C., Prawnkarne aspekty bezpieczeństwa imprez masowych, 2019
- 10) Krupa L., Ochrona osób i mienia. Broń palna i środki przymusu bezpośredniego, Krosno 2014
- 11) Metodyka uzgadniania planów ochrony obszarów obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, KGP Warszawa 20156

12)Tuleja I., Karpiuk M., Sikora K., Nowosad A., Pawelec K., Ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Komentarz, WPIA UWM Olsztyn 2019

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Wskazane jest prowadzenie zajęć edukacyjnych w pracownia ochrony osób i mienia wyposażonej w:

- wzory dokumentów sporządzanych w związku z ochroną osób i mienia, literaturę zawodową, zestaw przepisów prawa dotyczących zasad ochrony osób i mienia,
- plansze poglądowe zawierające zasady ochrony fizycznej osób, mienia i transportu wartości pieniężnych, specyfikację techniczną urządzeń oraz pojazdów używanych do konwojowanego transportu wartości pieniężnych, środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej lub ich schematy i plansze,
- schematy technicznych środków zabezpieczeń,
- urządzenia i systemy sygnalizacji włamania i napadu, sygnalizacji pożaru, kontroli dostępu, czujki, kamery lub ich schematy i plansze,
- wzory algorytmów postępowania w przypadkach szczególnych,
- wzory umundurowania wewnętrznych służb ochrony i oznaczenia pracownika ochrony,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie.

W pracowni samoobrony i technik interwencyjnych wyposażonej w:

- matę do nauki samoobrony i technik interwencyjnych oraz stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej,
- środki przymusu bezpośredniego,
- atrapy broni palnej i niebezpiecznych przedmiotów,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej samoobrony i technik interwencyjnych

W pracowni wyszkolenia strzeleckiego wyposażonej w:

- instrukcje określające zasady organizacji i warunki bezpieczeństwa strzelania,
- trenażery komputerowe, egzemplarze ćwiczebne broni palnej dozwolonej dla pracowników ochrony, a także imitacji broni palnej i amunicji,
- instrukcje strzelań, wzory tarcz i figur strzelniczych,
- tablice poglądowe dotyczące zasad bezpiecznego postępowania podczas użycia i wykorzystania broni palnej,
- publikacje branżowe, podcasty, filmy lub prezentacje multimedialne o tematyce dotyczącej wyszkolenia strzeleckiego

oraz

- strzelnicy (jedno stanowisko strzeleckie dla jednego uczestnika).

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Forma i sposób zaliczenia zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania zależy od charakterystyki treści kształcenia i może być:

- pisemna;
- praktyczna.
- ustna;

Wyboru formy zaliczenia dokonują prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie kursu umiejętności zawodowych, przed rozpoczęciem zajęć. Uczestnicy kursu są informowani o formie zaliczenia poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w planie nauczania na pierwszych zajęciach. Warunki zaliczenia kursu umiejętności zawodowych: frekwencja uczestnika co najmniej 50%, uzyskanie pozytywnych ocen z poszczególnych zajęć edukacyjnych:

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 6 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowe

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (T/N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

9. Załączniki

9.1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Tabela 7 Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek,, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Techniki interwencyjne i samoobrona	Wyszkolenie strzeleckie
1) określa rodzaj chronionego obiektu, obszaru i urządzenia(ew)	30	1)wskazuje kategorie, do których przynależą chronione obiekty, obszary i urządzenia 2)identyfikuje obiekty, obszary i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie	X		
2) ustala formę i stan osobowy ochrony fizycznej obszaru, obiektu i urządzenia(ew)	30	1)rozdziela formy ochrony fizycznej 2)oblicza niezbędny stan osobowy pracowników ochrony fizycznej obszaru, obiektu i urządzenia 3)wyznacza miejsca pełnienia służby dla pracownika ochrony	X		
3) wyznacza zadania pracownikom ochrony fizycznej w celu wykonania ochrony mienia(ew)	30	1)wyznacza strefy ochrony mienia 2)dobiera zadania dla pracowników ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu, stosownie do posiadanych uprawnień i zajmowanego stanowiska	X		
4) ustala stopień zagrożenia obszaru, obiektu i urządzenia(ew)	30	1)klasyfikuje zagrożenia obiektu 2)rozpoznaje zagrożenia naturalne i wynikające z działalności człowieka 3)ocenia ryzyko wystąpienia zagrożeń	X		
5) reaguje na zaistniałe zagrożenia mienia(ek)	60	1)określa obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej w reakcji na zaistniałe zagrożenia mienia 2)dobiera algorytmy postępowania podczas zaistniałych zagrożeń mienia 3)określa możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenie	X	X	
6) rozróżnia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej(ek)	40	1)wymienia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej 2)wymienia minimalne wymagania dotyczące kwalifikacji pracownika ochrony fizycznej	X		
7) stosuje, zgodnie przepisami prawa, środki przymusu bezpośredniego(ek)	50	1)określa czynności poprzedzające użycie środków przymusu bezpośredniego 2)określa zasady wykorzystania środków przymusu bezpośredniego 3)określa czynności następujące po użyciu środków przymusu bezpośredniego 4)określa czynności następujące po wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego	X		

Efekty kształcenia Stopniowanie efektów kształcenia efekt kluczowy ek,, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Techniki interwencyjne i samoobrona	Wyszkolenie strzeleckie
8) stosuje broń palną zgodnie przepisami prawa: a) opisuje zasady bezpiecznego posługiwania się bronią palną b) opisuje techniki posługiwania się bronią palną c) posługuje się bronią palną w działaniach ochronnych(ek)	42	1) określa czynności poprzedzające użycie lub wykorzystanie broni palnej 2) określa czynności następujące po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej 3) rozpoznaje elementy broni palnej i zasady jej działania 4) dobiera broń palną stosownie do realizowanego zadania 5) rozróżnia elementy balistyki wewnętrznej i zewnętrznej, zasady celowania i teorii strzału			X
9) podejmuje działania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego(ew)	62	1) określa zadania głównych formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w sytuacji zagrożenia terrorystycznego 2) określa zasady zabezpieczenia miejsca zdarzenia 3) dobiera odpowiednie procedury w przypadku ewakuacji 4) dobiera techniki samoobrony i interwencyjne stosownie do zaistniałej sytuacji	X	X	
10) definiuje wewnętrzne służby ochrony(ep)	10	1) charakteryzuje zasady i tryb powoływania wewnętrznych służb ochrony 2) rozpoznaje strukturę organizacyjną i zasady działania wewnętrznych służb ochrony 3) określa uzbrojenie, wyposażenie i umundurowanie pracowników wewnętrznych służb ochrony	X		

9.2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Tabela 8 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteriami weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/modułu
BPO.02.5. Zapewnianie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie	1) określa rodzaj chronionego obiektu, obszaru i urządzenia(ew)	30	1)wskazuje kategorie, do których przynależą chronione obiekty, obszary i urządzenia 2)identyfikuje obiekty, obszary i rząduenia podlegające obowiązkowej ochronie	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5
	2) ustala formę i stan osobowy ochrony fizycznej obszaru, obiektu i urządzenia(ew)	30	1)rozróżnia formy ochrony fizycznej 2)oblicza niezbędny stan osobowy pracowników ochrony fizycznej obszaru, obiektu i urządzenia 3)wyznacza miejsca pełnienia służby dla pracownika ochrony	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5
	3) wyznacza zadania pracownikom ochrony fizycznej w celu wykonania ochrony mienia(ew)	30	1)wyznacza strefy ochrony mienia 2)dobiera zadania dla pracowników ochrony fizycznej podczas ochrony obiektu, stosownie do posiadanych uprawnień i zajmowanego stanowiska	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5
	4) ustala stopień zagrożenia obszaru, obiektu i urządzenia(ew)	30	1)klasyfikuje zagrożenia obiektu 2)rozpoznaje zagrożenia naturalne i wynikające z działalności człowieka 3)ocenia ryzyko wystąpienia zagrożeń	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5
	5) reaguje na zaistniałe zagrożenia mienia(ek)	60	1)określa obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej w reakcji na zaistniałe zagrożenia mienia	Techniki interwencyjne i samoobrona Ochrona obszarów,	Miesiąc 1-5

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteriami weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/modułu
			2)dobiera algorytmy postępowania podczas zaistniałych zagrożeń mienia 3)określa możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenie	obiektów i urządzeń	
	6) rozróżnia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej(ek)	40	1)wymienia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej 2)wymienia minimalne wymagania dotyczące kwalifikacji pracownika ochrony fizycznej	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5
	7) stosuje, zgodnie przepisami prawa, środki przymusu bezpośredniego(ek)	50	1)określa czynności poprzedzające użycie środków przymusu bezpośredniego 2)określa zasady wykorzystania środków przymusu bezpośredniego 3)określa czynności następujące po użyciu środków przymusu bezpośredniego 4)określa czynności następujące po wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5
	8)stosuje broń palną zgodnie przepisami prawa: a)opisuje zasady bezpiecznego posługiwania się bronią palną b)opisuje techniki posługiwania się bronią palną c)posługuje się bronią palną w działaniach	42	1)określa czynności poprzedzające użycie lub wykorzystanie broni palnej 2)określa czynności następujące po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej 3)rozpoznaje elementy broni palnej i zasady jej działania 4)dobiera broń palną stosownie do realizowanego zadania 5)rozróżnia elementy balistyki wewnętrznej i zewnętrznej, zasady celowania i teorii strzału	Wyszkolenie strzeleckie	Miesiąc 1-5

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określoną w podstawie programowej	kryteriami weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/moduły Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu/modułu
	ochronnych(ek)				
	9) podejmuje działania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego(ew)	62	1)określa zadania głównych formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w sytuacji zagrożenia terrorystycznego 2)określa zasady zabezpieczenia miejsca zdarzenia 3)dobiera odpowiednie procedury w przypadku ewakuacji 4)dobiera techniki samoobrony i interwencyjne stosownie do zaistniałej sytuacji	Techniki interwencyjne i samoobrona Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5
	10) definiuje wewnętrzne służby ochrony(ep)	10	1)charakteryzuje zasady i tryb powoływania wewnętrznych służb ochrony 2)rozpoznaje strukturę organizacyjną i zasady działania wewnętrznych służb ochrony 3)określa uzbrojenie, wyposażenie i umundurowanie pracowników wewnętrznych służb ochrony	Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń	Miesiąc 1-5

9.3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Tabela 9 Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Ochrona obszarów, obiektów i urządzeń		30	1) określa rodzaj chronionego obiektu, obszaru i urządzenia(ew)	1)wskazuje kategorie, do których przynależą chronione obiekty, obszary i urządzenia 2)identyfikuje obiekty, obszary i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie
		30	2) ustala formę i stan osobowy ochrony fizycznej obszaru, obiektu i urządzenia(ew)	1)rozdziela formy ochrony fizycznej 2)oblicza niezbędny stan osobowy pracowników ochrony fizycznej obszaru, obiektu i urządzenia 3)wyznacza miejsca pełnienia służby dla pracownika ochrony
		30	4) ustala stopień zagrożenia obszaru, obiektu i urządzenia(ew)	1)klasyfikuje zagrożenia obiektu 2)rozpoznaje zagrożenia naturalne i wynikające z działalności człowieka 3)ocenia ryzyko wystąpienia zagrożeń
		22	5) reaguje na zaistniałe zagrożenia mienia(ek)	1)określa obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej w reakcji na zaistniałe zagrożenia mienia 2)dobiera algorytmy postępowania podczas zaistniałych zagrożeń mienia 3)określa możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenie
		40	6) rozróżnia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej(ek)	1)wymienia obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej 2)wymienia minimalne wymagania dotyczące kwalifikacji pracownika ochrony fizycznej
		50	7) stosuje, zgodnie przepisami prawa, środki przymusu bezpośredniego(ek)	1)określa czynności poprzedzające użycie środków przymusu bezpośredniego 2)określa zasady wykorzystania środków przymusu bezpośredniego 3)określa czynności następujące po użyciu środków przymusu bezpośredniego 4)określa czynności następujące po wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego
		20	9) podejmuje działania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego(ew)	1)określa zadania głównych formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w sytuacji zagrożenia terrorystycznego

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				2)określa zasady zabezpieczenia miejsca zdarzenia 3)dobiera odpowiednie procedury w przypadku ewakuacji 4)dobiera techniki samoobrony i interwencyjne stosownie do zaistniałej sytuacji
		10	10) definiuje wewnętrzne służby ochrony(ep)	1)charakteryzuje zasady i tryb powoływania wewnętrznych służb ochrony 2)rozpoznaje strukturę organizacyjną i zasady działania wewnętrznych służb ochrony 3)określa uzbrojenie, wyposażenie i umundurowanie pracowników wewnętrznych służb ochrony
			1)przestrzega zasad kultury i etyki w pracy zawodowej(ew)	1)wymienia normy etyczne związane z wykonywaniem zadań zawodowych 2)dokonuje oceny podejmowanych zadań zawodowych w kontekście przestrzegania norm moralnych
			4)wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany(ew)	1)określa nietypowe sytuacje, jakie mogą wyniknąć w czasie działania pracowników ochrony 2)wskazuje zgodne z prawem rozwiązania alternatywne 3)współpracuje z innymi pracownikami przy wypracowywaniu opcji działania
			6)aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe(ew)	1)rozpoznaje umiejętności i zakres wiedzy niezbędny w realizacji zadań pracownika ochrony fizycznej 2)planuje cykl rozwoju zawodowego stosownie do planów zawodowych
			3)kieruje wykonaniem przydzielonych zadań(ew)	1)określa zadania związane z decyzjami, jakie mogą być konieczne w trakcie wykonywania zadań przez zespół np. decyzja o zmianie trasy jazdy zespołu konwojowego ze względu na zidentyfikowane zagrożenie 2)rozdziela kwalifikacje i predyspozycje niezbędne lub wskazane przy realizacji zadania
Techniki interwencyjne i samoobrona		38	5) reaguje na zaistniałe zagrożenia mienia(ek)	1)określa obowiązki i uprawnienia pracownika ochrony fizycznej w reakcji na zaistniałe zagrożenia mienia 2)dobiera algorytmy postępowania podczas zaistniałych zagrożeń mienia 3)określa możliwe reakcje na zaistniałe zagrożenie
		42	9) podejmuje działania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego(ew)	1)określa zadania głównych formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w sytuacji zagrożenia terrorystycznego

Przedmiot Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			<p>3)ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania(ek)</p>	<p>2)określa zasady zabezpieczenia miejsca zdarzenia 3)dobiera odpowiednie procedury w przypadku ewakuacji 4)dobiera techniki samoobrony i interwencyjne stosownie do zaistniałej sytuacji</p> <p>1)dobiera procedury do zadania zawodowego 2)określa zadania dla pracowników ochrony wynikające z procedury 3)organizuje działania ochronne stosownie do zaistniałych zagrożeń, kierując się kryteriami bezpieczeństwa mienia i osób 4)określa dopuszczalne ryzyko działania z użyciem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej stosownie do zaistniałego zagrożenia i sytuacji</p>
Wyszkolenie strzeleckie		42	<p>8)stosuje broń palną zgodnie przepisami prawa: a)opisuje zasady bezpiecznego posługiwania się bronią palną b)opisuje techniki posługiwania się bronią palną c)posługuje się bronią palną w działaniach ochronnych(ek)</p>	<p>1)określa czynności poprzedzające użycie lub wykorzystanie broni palnej 2)określa czynności następujące po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej 3)rozpoznaje elementy broni palnej i zasady jej działania 4)dobiera broń palną stosownie do realizowanego zadania 5)rozdziela elementy balistyki wewnętrznej i zewnętrznej, zasady celowania i teorii strzału</p>
			<p>2)planuje działania i zarządza czasem(ew)</p>	<p>1)analizuje działania podejmowane przez pracowników ochrony 2)koryguje działania podejmowane przez pracowników ochrony</p>
			<p>3)ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania(ek)</p>	<p>1)dobiera procedury do zadania zawodowego 2)określa zadania dla pracowników ochrony wynikające z procedury 3)organizuje działania ochronne stosownie do zaistniałych zagrożeń, kierując się kryteriami bezpieczeństwa mienia i osób 4)określa dopuszczalne ryzyko działania z użyciem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej stosownie do zaistniałego zagrożenia i sytuacji</p>